

Quadráns

A martinkertvárosi, szirmai, görömbölyi és kistokaji
római katolikus egyházközségek hírlevele

2015. Nagyböjt
VI. évfolyam 1. szám

A február 18-án, Hamvazószerdával induló nagyböjti időszakra Ferenc pápa a „világméretű közömbösséggel” szemben három szinten, három témát ajánl megfontolásra: az egyház, a plébániai közösség és az egyéni hívő ember számára.

Részletek Ferenc pápa idei nagyböjti üzenetéből: „Erősítsétek meg a szíveteket!” (Jak 5,8).

„A Nagyböjt a megújulás ideje az egyház számára egy olyan környezetben, melyet a világméretű önzés és közömbösség jellemez. Ezzel a nehézséggel a keresztényeknek is szembe kell nézniük”. Az egyháznak szüksége van megújulásra, hogy ne váljon közömbössé, és hogy ne zárkózzon önmagába. Ehhez Ferenc pápa három utat ajánl.

Az Egyház szintjén Ha a test egyik tagja szenved, a többi vele együtt szenved.

Isten szeretete töri meg a halásos önmagunkba zárkózást, ami a közömbösség maga, és az egyház ezt a szeretetet a tanítása és a tanúságtétele révén közvetíti. Tanúskodni azonban csak arról tud, amiről már tapasztalatot szerzett, amiként erre utal a nagycsütörtöki lábmosás az Úr példája nyomán. Nagyböjt az az alkalmas idő, amikor hagyjuk és megengedjük, hogy Úr szolgáljon ki bennünket, az Ige, a szentségek és főként az Eucharisztia révén, ebben ugyanis azzá leszünk, amit befogadunk, Krisztus testvére.

A plébániák és a közösségek szintjén Hol a te testvéred?

Az egyetemes egyház élete a plébániák és a közösségek világában ölt testet. A helyi közösségeknek arra kell törekedniük, hogy túllépjenek a saját határaikon és kapcsolatba kerüljenek az őket körülvevő társadalommal, benne főként a szegényekkel. Ez a küldetés Jézus türelmes tanúságtétele, mely az Atyához emeli az egész világot és benne minden embert.

Az egyes hívő ember szintjén Erősítsétek meg a szíveteket!

A pápa nagyböjti üzenetében az embert a maga egyedüli voltában is szemléli, mely éppúgy ki van téve a közömbösség kísértésének. Azt ajánlja, hogy úgy tekintsünk a másik ember szenvedésére, mint egy felhívásra, mely a megtérésre szólít fel bennünket.

Ferenc pápa azt kéri tőlünk, hogy az előttünk álló Nagyböjtot úgy éljük át, mint a szív átfarmálásának a folyamatát. Üzenetét a pápa a Jézus Szíve litánia szép könyörgésével zárja:

„Alakítsd, Urunk a mi szívünket, a te szent szíved szerint!” (V.R.)

Húsvéti szimbólumok

Életünkben nemcsak kimondott vagy leírt szavakkal tudunk üzenetet közvetíteni mások számára, hanem szimbólumok, jelek által is. Ezek a jelek sokszor mélyebb valóságokat érintenek, mint a szavak. Az egyház szent cselekményei, a szertartások ilyen szimbólumok által közelítik meg a megfoghatatlant. A látható jelek által bevezet bennünket Isten láthatatlan világába.

A búzaszem

A húsvét egyik szimbóluma a búzaszem, amelyet a termékenységnek, az évszakok váltakozásának, az élet ciklusainak, a halálnak és az újjáébredésnek a szimbóluma. A búza képét megtaláljuk az Evangéliumban is. Jézus mondta néhány nappal halála előtt: „*Elérkezett az óra, amikor megdicsőül az Emberfia. Bizony, bizony mondom nektek: Ha a búzaszem nem hull a földre, és el nem*

hal, egymaga marad, de ha elhal, sok termést hoz”. Krisztus megtanít bennünket, hogy nincs növekedés átalakulás nélkül, nincs átalakulás halál és új születés nélkül. A keresztyén ember hivatása: isteni módon átalakulni. S ezért, ha hivatásunk a megistenülés, elkerülhetetlen hogy sorsunk ne a halál és feltámadás formájában valósuljon meg.

A húsvéti bárány

A bárány fontos jelkép a zsidó-keresztyén vallási hagyományban. Az kedves állat fő tulajdonsága az ártatlanság, a szelidség, a néma megadás még akkor is, ha vágóhídra vezetik. Az Ószövetségben a bárány a zsidó húsvét eledele, melyet a kivonulás éjszakájára emlékező széder estén fogyasztanak. Az egyéves, hibátlan, hím áldozati bárány képében a keresztyének

Krisztust, az igazi bárányt látják. A Megváltó ősképe az a bárány volt, amelyet az Egyiptomból való szabadulás emlékére, a pászka megünneplésére öltek le. Jézus Krisztus a kereszten éppen abban az órában halt meg, amikor a Templomban leölték a húsvéti bárányokat. Az újszövetségi könyvekben a bárány szimbóluma János evangéliumában jut igazán kifejezésre. Krisztus előhírnöke, Keresztelő János e szavakkal mutatta be őt tanítványainak: „Nézzétek, az Isten Báránya!”. A Jelenések könyvében a megdicsőült Krisztus az a Bárány, aki megnyitja Isten titkainak pecsétjét, előtte hódolnak a vének, az angyalok és a megváltottak seregei. Hozzájuk csatlakoznak a vértanúk, akik az üldöztetésből jöttek, és fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében. A bárány szimbóluma jelenik meg az Eucharishtiában is, mely jelenvalóvá teszi Krisztus keresztáldozatát. A szentáldozás előtt énekeljük vagy mondjuk: „Isten Báránya, aki elveszed a világ bűneit...”

A nagyszombati szertartásban a húsvéti örömeinkben, az Exultetben kifejezésre jut a jelkép teljes értelme: „...Abban áll a húsvét ünnepe, hogy igazi húsvéti Bárányunkat megölték értünk, s ő vére árán megmenti hívő népe életét.”

Krisztus világossága: a húsvéti gyertya

Az egyház a liturgikus év folyamán gyakran gyűjti össze a híveket a fény körül. Adventi időben az égő *gyertyák* növekvő száma az Úr közeledtét jelzi. Karácsonykor a fenyőfán meggyújtott gyertyák a betlehemi csillagra emlékeztetnek. A fény van jelen a templomainkban pislákoló örökmécsesekben, jelezve, hogy az Úr, a legigazibb Fény, közöttünk lakik. Jézus maga mondta többször is: „Tüzet jöttem gyújtani a földre, s azt akarom, hogy fellobbanjon.” „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben.” A nagyszombat és húsvétvasárnap közötti szent éjszakán virrasztunk. A miséző pap a templom bejáratánál megáldja a tüzet. Az új tűzről gyűjti meg a gyertyát. A húsvéti gyertya Krisztust jelképezi, aki a világ világossága. Ez a gyertya az oltár közelében, külön állványon áll a húsvéti idő végéig - pünkösdig -, utána pedig a keresztkútnál helyezik el.

Az új élet szimbólumai

Régebben a vallási és a profán élet szorosabban összetartozott. Keresztény őseink számára üzenet volt az egész természet, az évszakok váltakozása, így a tavasz is. Egyes vidékeken húsvétkor megszentelték a virágokat, az ételeket és ezekkel együtt egész otthonukat. A húsvéti **ételszentelés** a szentelmények egyik - máig is elevenen élő - fajtája. Az ételek megáldására már Jézus példát adott a csodálatos kenyérszaporítás és az utolsó vacsora alkalmával.

A tojás

A legrégebb húsvéti eledelek közé tartozik a tojás. A tojás az életnek, az újjászületésnek ősi jelképe. Amint a tojásból új élet kel, s a csibe áttöri a kemény héját, úgy támadt föl Krisztus is sírjából az emberek megváltására. A festett tojás piros színe Krisztusnak az emberiségért kiontott vérére emlékeztet. A tojás tehát Krisztus-szimbólum, a feltámadt Üdvözítő jelképe. Amikor még őseink tisztában voltak a húsvéti szokások liturgikus tartalmával, a keresztszülők tojást ajándékoztak kereszty gyermekeiknek, hogy a keresztelekor vállalt kötelességüket teljesítve, a megváltás kiváltságos örömére emlékeztessék őket.

A nyúl

Az őszövecség a nyulat és a szirti borzot a *tisztátalan* állatok közé sorolja. A szirti borz jelképe *a bölcsességnek*, mert bár „erőtlen, gyenge nép, mégis a sziklába építik lakásukat”(Péld 30,26). *A pogányok*, illetve *a bűnösök* jelképének tekintik, akik menedéket keresve, védelmet találnak Krisztus egyházának sziklájánál. A patrisztikai irodalom a nyulat *a feltámadás* jelképének tekinti, mivel évszakonként változtatja színét. Pál apostol szavaira támaszkodik ez a megfontolás: „*mindnyájan elváltozunk, hirtelenül, egy szempillantás alatt, a végső harsonaszóraEnnek a romlandó testnek fel kell öltenie a romlatlanságot*” (1Kor 15,52) A katakombákban talált sírokon már az örökkévalóság felé igyekvő, rövid emberi lét múlandóságát is jelképezi.

Ezek azok a jelképek, szimbólumok, melyek ilyenkor húsvét táján kísérnek bennünket, melyek mélyebb tartalmukkal a feltámadás misztériumába vezetnek.

ESEMÉNYNAPTÁR

Február

20. péntek Keresztúti ájtatosság Mkv: 18:30 | Sz: 17:30 | G:17:00

22. **vasárnap** Mkv: 16:00 Egyházközségi délután - Rostás László Ybl-díjas építész

27. péntek Keresztúti ájtatosság Mkv: 18:30 | Sz: 17:30 | G:17:00

Mkv = Martinkertváros
Sz = Szirma
G = Görömböly
K = Kistokaj

Március

6. péntek Keresztúti ájtatosság Mkv: 18:30 | Sz: 17:30 | G:17:00

7. szombat Mkv: Véradás 9:00 -13:00

12. csütörtök Mkv: Nagyböjti lelkigyakorlat (Ft. Dr. Csizmadia István) 18:00

13. péntek Mkv: Nagyböjti lelkigyakorlat 18:00

Keresztúti ájtatosság Mkv: 17:00 | Sz: 17:30 | G:17:00

14. szombat Mkv: Nagyböjti lelkigyakorlat 18:00 Betegek kenete

20. péntek Keresztúti ájtatosság Mkv: 18:30 | Sz: 17:30 | G:17:00

22. **vasárnap** Mkv: 16:00 Egyházközségi délután - Szukovinyi Péter a MIZSIH titkára

23. hétfő Sz: Nagyböjti lelkigyakorlat (Ft. Palotai Ádám) 18:00 Mkv: 17:00 Szentmise

24. kedd Sz: Nagyböjti lelkigyakorlat 18:00 De: Betegek gyóntatása

25. szerda G: Nagyböjti lelkigyakorlat (Ft. Palotai Ádám) 18:00 Mkv: 17:00 Szentmise

26. csütörtök G: Nagyböjti lelkigyakorlat 18:00

29. **vasárnap** Virágvasárnap, az Úr szenvedésének vasárnapja

Április

2. csütörtök Mkv: Jeremiás siralmi 8:00

ESTI MISE AZ UTOLSÓ VACSORA EMLÉKÉRE Mkv: 19:00 | Sz: 17:00 | G:19:00

3. péntek Mkv: Jeremiás siralmi 8:00 Keresztúti ájtatosság 9:00 Mkv | Sz | G

AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK ÜNNEPLÉSE Mkv: 19:00 | Sz: 17:00 | G:19:00

4. szombat Mkv: Jeremiás siralmi 8:00

A HÚSVÉTI VIGÍLIA SZERTARTÁSA Mkv: 19:00 | Sz: 17:00 | G:19:00 Ételszentelés

5. **VASÁRNAP HÚSVÉTVASÁRNAP, KRISZTUS FELTÁMADÁSA** Mkv: 11:30 | Sz: 10:00 | G: 8:30

6. hétfő HÚSVÉTHÉTFŐ Mkv: 11:30 | Sz: 10:00 - Igeliturgia | K: 10:00 | G: 8:30

18. szombat Locsolóbál Mkv: 19:00

25. szombat Egyházközség Képviselőtestület tagjainak találkozója - Eger

26. vasárnap Mkv: 16:00 Egyházközségi délután

Május

10. **vasárnap** G: 15:00 Egyházközségi délután

17. **vasárnap** URUNK MENNYBEMENETELE - Elsőáldozás egyházközségeinkben

24. **vasárnap PÜNKÖSDVASÁRNAP**

31. **vasárnap** Szentháromság Vasárnapja - Görömbölyi búcsú

Június

7. **vasárnap** ÚRNAPJA

12. péntek **JÉZUS SZENTSÉGES SZÍVE** Mkv: Szentségimádási nap

14. **vasárnap** Mkv: Jézus Szíve búcsú 11:00

Július

4. szombat Júliális Mkv: 10:00-21:00